

Domovina

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca. — **Dopisi** naj se izvolijo frankirati. — **Rokopisi** se ne vračajo. — Za **insetate** se plačuje vsakekrat po 10 kr. od garmond-vrste.

Velja do konca leta 1 goldinar. — **Denar** naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celji.

Politični položaj in slovenski državni poslanci.

Ljubljanske „Novice“ priobčile so v 43. številki članek pod gornjim naslovom. Ker je spis skoz in skoz jednat; pisan od moža, kateremu je političen položaj gotovo dobro znan in kateri vidi morda malo bolj za kulise političnega gibanja, kakor marsikdo, ki nepremišljeno obsoja vse, kar ni tako, kakor se zdi njemu prav; ponatisnili smo ga, da bodo cenjeni čitatelji „Domovine“ uvideli in se prepričali, koliko so delovali naši poslanci v državnem zboru, kaj jim je bilo mogoče storiti in so li prav postopali ali ne. Mi ne izrekamo s tem nikake obsodbe, ker upamo, da bode vsak trezno misleč bralec vedel sam razsoditi.

„Razmere v državnem zboru in stališče slovenskih poslancev nas nikakor ne navdajajo z zaupanjem. Časi so davno minuli, ko je za ali proti vladi odločevalo par glasov. Danes ima vlada večine v izobilji, a ta večina ji ni vdana. Oddelki prejšnje večine bi se jej najraje otresli, ko bi razmere stale tako, da bi bilo pričakovati spremembe na bolje; nemška levica pa še zmiraj upa, da se ji Taaffe vda in jo pusti na krmilu.

Razmotrimo, kako je do tega položaja prišlo in kako je slovenskim poslancem postopati pri teh razmerah. Ko je sedanji ministerski predsednik leta 1879. stopil na krmilo, izrazil je v prestolnem govoru nazore, ki so bili v soglasju z ustavnimi določbami in so ugajali vsim slovanskim narodom in nemškim konservativcem. Te grupe so zagotovile vladi podporo in so oblubo

lojalno držale. Nasproti je pa nemška levica, katera je po svoji kratkovidnosti sebe in svojo vlado strmoglavila, pričela strasten boj proti vladi, ji je odrekla davke in nabiranje vojakov, se je uprla novemu vojnemu zakonu in cesar sam jo je stigmatiziral s „fakcijsko opozicijo“. Nemško-liberalna stranka se je nadejala, da njeno postopanje v kratkem času odpravi Taaffeja in njegovo vlado; krepilo jo je v tej nadi tudi to, da je posebno vse višje uradništvo bilo iz njenih časov in njej udano. Levici se želja ni izpolnila in uvideti je morala, da Taaffe trdno stoji in vživa neomejeno zaupanje cesarja.

Njeni strastni nastop v državnem zboru in izven tega pa je imel ta nasledek, da je začel grof Taaffe malo po malem pretvarjati ministerstvo in odstranjati one člane kabineta, kateri so bili liberalnim Nemcem največ v spodnik. S temi osebami umaknil se je pa tudi iz uprave slovanskim narodom prijazen duh. V takih trenutkih bilo je mogoče, združenim delom desnice, in posebno Čehom, kateri so z rezervatom vstopili v državni zbor, upreti se daljnemu rušenju programa postavljenega v prestolnem govoru l. 1879. in bistveno nespremenjenega l. 1885. Čehi so vedeli, da s svojim odločnim uporom si odstranijo vselej omahljive Poljake in da grof Taaffe v tem slučaju ali odstopi ali se približa levici ter naprej vlada z njo in Poljaci.

Ali je bila ta bojazen opravičena ali ne, o tem nas dogodki niso prepri-

čali. To pomišljanje Čehov dajalo je pa Nemcem čedalje večje upanje, da se razmere njim na korist spremene. Češka neodločnost pa je dala tudi liberalnim članom vlade pogum nastopiti levici prijazno pot in nezadovoljnost, katera je med češkim ljudstvom narasčala, prodrila je po Gautschevi odredbi, s katero je odpravil celo vrsto srednjih in večinoma slovanskih šol, z elementarno silo in se ni dala zaježiti tudi ne s tem, da so se odredbe tega ukaza polagoma do malih izjem umaknile. Ta ukaz je podpisal smrt češki državnozbornski delegaciji in rodil Mladočehe. Le-ti so najprej v nepričakovano velikem številu prišli v češki deželni zbor in potem v državni zbor.

Še predno so se izvršile volitve v državni zbor, pa je ukrenil grof Taaffe spremembo v kabinetu, katera je imela namen približati se Nemcem in zagotoviti si njih podporo, — odpustil je najduhovitejšega in od Nemcev najbolj sovražnega ministra Dunajevskega ter ga nadomestil s Steinbachom.

Nemška levica, katera je bila že prej svojo prvotno okrajno taktiko opustila ter glasovala za budget, izvzemši dispoziციjski zaklad, popustila je še ta ostanek opozicije in je že v drugič glasovala tudi za to točko državnega proračuna. A nemška levica s položajem še ni zadovoljna, ona ni zadovoljna s sebi prijazno vlado, ona hoče sama vladati. To pokaže se pri vsaki priliki. O budgetni razpravi letošnje poletje je to jasno izrazila in ko je ministerski predsednik storil znano, levici prijazno izjavo, prišla je levica za ponujeni prst celo roko ter svetu oznanjevala, da poravnava med njo in vlado je gotova, treba ji je le še zunanjega izraza in garancij, da se ne povrnejo prejšnje razmere, — to je z drugimi besedami odpravo Slovanom prijaznih ministrov iz kabineta (Pražak, Falkenhain) in njih nadomeščenje z levčarji. In ko je pred par dnevi bil na razpravi zopet dispoziციjski zaklad, iz-

javila je levica, v očigled temu, da ministerstvo je še tisto, — da njeno zupanje je le od danes do jutri in da se povrnejo prejšnji časi opozicije, če se vlada v njenem zmislu ne spremeni.

Iz vsega do sedaj povedanega izhaja dvoje, prvič, da se politični položaj suče okoli češke politike, in drugič, da nemška levica odkar je sprevidela, da s silo ne more vreči Taaffeja, to poskuša z lepo in da ji je edino vodilo to, da trajno popusti dosedanjo neplodno opozicijo in pride do vlade. Iz tega pa izhaja, kako se je držati v teh težavnih razmerah slovenskim državnim poslancem. Le-tim je prevdariti, ali naj se nezadovoljni in užaljeni po dosedanjih neuspehih vdajo temu, kar bi jim velevalo srce, ali naj motreč in uvažujoč razmere postopajo tako, kakor jim vелеva pamet.

V prvem slučaju morali bi stopiti v opozicijo in zagovarjati vse njene nasledke, razum jim pa vелеva potrpeti, da se notranja politika razjasni in krene na eno ali drugo stran. Razmerje, kakoršno je sedaj ne more dolgo trajati in ali nastane večina Slovanom prijazna ali se pa združijo Poljaci z Nemci. Slednje bi se pospeševalo s tem, če se združenja na desnici še bolj oslabe, kakor so že oslABLJENA po odpadu Čehov. To bi se zgodilo po izstopu Jugoslovanov iz večje parlamentarne zveze. Če bi se že bila notranja politika odločila na eno ali drugo stran, zahtevali bi opravičeno od slovenskih poslancev, da ne podpirajo Slovanom sovražne politike; dokler se to ne izvrši, pa ne moremo želeti, da bi oni s svojim odpadom prejudicirali položaja, kateri lahko njim ugoden postane, ter izzvali položaj, kateri bi jim bil vsakako poguben.

Ali je pa opozicija res nekaj tako vablјivega? Čehi, kateri so vse večji faktor v državi, kakor mi, so jo okusili na vse strani. Njih pasivna politika dovedla jih je do političnega bankrota, in leta 1879. so rekli „peccavi“ ter so stopili v državni zbor, kateri so prej

tako perhorescirali. Sedanji položaj v Čehih bilježila bode zgodovina med najžalostnejše. Tudi mi smo poskusili opozicijo v obeh oblikah. Najbolj pa nam mora biti v svarilo opozicija nemške levice. Tako se je je naveličala, da je zatajila vse svoje prejšnje politične korake, da se otrese neznosne opozicije in danes moledva za milost pri grofu Taaffeju, katerega je toliko let tako nečuvveno napadala. Odobravati moramo, da se slovenski poslanci ne dajo odričiti od mize, okoli katere se hočejo Nemci vsesti in če bi danes slovenski poslanci stopili v opozicijo, izzvali bi pri vladi pomilovalen nasmeš in storili največjo uslugo Nemcem.

Ni nam namen polemizovati s „Slovenskim Narodom“, ker listu želimo ono veljavo, katero je nekdanj imel, a motreč političen položaj, se vendar moramo dotikati njegove pisave zadnjih dni.

Pred vsem moramo kakor neistinito označiti, da slovenski poslanci že več let molče in prikrivajo naše krivice in pritožbe. Ravno nasprotno je resnica, da slovenski poslanci že več let sem z veliko odločnostjo in podrobnostjo razkrivajo slovenske krivice in pritožbe, kar se je slovenskemu občinstvu prijavljalo s ponatisom njihovih govorov v slovenskih listih, le da je „Slov. Nar.“, ne vemo zakaj, ravno v minuli sesiji preziral delovanje in govore poslancev. Člankar v listu št. 244 očita pa posebno poslancem, zakaj so stopili v Hohenwartov klub. Kaj jih je vodilo pri tem, zato so jim bili gotovo v vodilo razlogi, katere smo zgoraj označili. Kar zadeva očitjanje, da so si dali slovenski poslanci odvzeti besedo, moramo izpovedati, da o tem ne sodimo tako, kakor člankar. S tem, da se je prenesla debata kar v zbornico, je podana še večja prilika govoriti, kakor dosedaj in nam se čudno zdi, kako se more tak krik zagnati že sedaj, ko se je razpravljanje o proračunu šele pričelo, in zato, ker ni precej

s početka noben slovensk poslanec govoril. Mi smo osvedočeni, da slovenski poslanci bodo letos tako svojo dolžnost storili, kakor so jo doslej, ker imajo časa zato do Božiča. Čudili se pa ne bomo, če ravno istih stvari ne bodo razpravljali, katere so šele julija t. l. dognali. — Tedaj, da so jim usta zamašena, nikakor ni res, temveč še večjo prostost imajo, ker nismo do sedaj slišali še nič o generalnih govornikih, kar znači to, da eden govori za več družih in se tako mnogim govornikom v istini usta zamašé. Okrajšanje debate ima svoj pravi pomen v tem, da se ona raztegne na več časa in se še pred novim letom dogotovi, dočim se je prej moralo čakati, dokler se je cela razprava v odseku dovršila, v katerem času zbornica večkrat nikakega dela ni imela. Gledé pritožbe, da poslanci niso interpelirali zaradi koroških šol, moramo konstatirati nasprotno, da smo pač čitali tako interpelacijo meseca julija, — v „Slov. Nar.“ je pač ni bilo, čemur smo se čudili. Celjski dogodki bodo pač na vrsto prišli, v to se zanašamo in za to bode prilika, če ne prej, pri generalni debati, ki se bode vršila pri „finančnem zakonu“.

Gledé Mladočehov gojimo simpatije in se je mišljenje o onih hvala Bogu na bolje obrnilo. Toda vidi se nam, da sedanja češka delegacija ni družega kakor izraz nezadovoljnosti češkega naroda, da je neko stanje vrenja in želimo le, da ko se vrenje dovrši in se valovi pomirijo bode to Čehom in nam na korist. Vsakako pa ne uvidevamo, — da bi bili uspehi večji, če se enemu delu razdvojenega zastopstva češkega pridružijo Slovenci. —

Taka pisava, kakor je ta, katere se ravno dotikamo, izhaja pač iz najbolj vročega rodoljubja, ali pa je sposobna dobro upljivati na slovenske politične razmere, je drugo uprašanje in tu bi svetovali: respice finem. Zadnje volitve so dokazale, kakšna reva je pri

nas za kandidate. Diskreditirajte slovensko poslanstvo v obče in ogrenili bode vsakemu prevzeti težavno in nehvaležno breme poslanstva.“

Razmere in položaj Slovencev ob meji je čestokrat drugačen, kakor oni na Kranjskem. Zato mi ne moremo biti

proti sedanjemu postopanju naših državnih poslancev, ker vemo, kaj jim je moči doseči in na kak način; velika večina štajerskih narodnih volilcev, to smemo povdarjati, se strinja popolnoma s sedanjim delovanjem svojih zastopnikov v državnem zboru.

Celjske novice.

(Župnijska, opatijska cerkev v Celji) pridobila je po neumornem trudu za vse lep vnetem veleč. gosp. opatu Ogradi-ju lep nakit. Napravili so pred velikim oltarjem dva krasna z barvanim steklom vdela okna. Tudi sicer se je cerkev od zvonaj lep prebarvala in očistila. Kakor čujemo, napraviti mislijo prihodnje leto še tri enaka okna. Presvitli cesar daroval je v ta namen 300 goldinarjev podpore.

(Četrtek, dne 27. oktobra t. l.) bila je obravnava proti odbornikom „Celjskega Sokola“ zaradi njihove pritožbe proti mestni policiji na namestnijo v Gradec. — Sodnik je bil dr. pl. Gellingsheim. — Prebrala se je pritožba, kjer odborniki „Celjskega Sokola“, večinoma juristi, presneto prijemljejo župana dr. Neckermana in policijo celjsko zaradi znanih izgredov pri lanski sokolski slavnosti. — Pritožba trdi, da je bilo prvi večer komaj do 40, drugi večer 100—120 prenapetih razgrajalcev, večinoma pobalinov, da pa mestna policija v kljub temu ni mogla in ne hotela vzdržati reda in miru v mestu. V resnico tega navedenih je okoli 20 slučajev, v katerih so posamezni policisti protipostavno postopali. Za te slučaje imenovane so priče. Končno zahteva pritožba, da se odvzame policijska oblast mestnemu uradu in da se nastavi vladni policijski komisar.

Državno pravdnništvo je od svoje obtožbe, ki je šla od kraja proti celi pritožbi in zaradi vseh 20 dogodkov, odstopilo in tožilo samo zaradi sklepanja, da mestni varstveni organi niso bili zmožni in voljni skrbeti za mir in red.

Obtoženi odborniki ponudili so se na to, da dokažejo resnico in pravičnost tega sklepanja po pričah za vse navedene slučaje in še za nekatere nove.

Sodnik tega dokaza resnice ni priustil.

Prebral se je tudi pri c. kr. glavarstvu sestavljeni zapisnik prič, kjer nekteri deloma še potrdijo resnico tega ali onega dogodka, drugi zopet ne vedo nič natanč-

nega. C. kr. komisar Tax potrdi, da so bili nekteri policisti premalo energični in da so proti predpisom izpuščali izgrednike.

Obtoženi zahtevali so potem še enkrat zaslišanje od njih navedenih prič, sklicevali se na državljansko pravico do pritožbe na višje urade in opravičevali svojo pritožbo. Sodnik temu zagovarjanju ni ustregel, temveč razsodil, da so odborniki „Celjskega Sokola“ razžalili mestni urad celjski in je obsodil vsakega na 40 gld.

Obsojeni oglasili so takoj vzklic.

(V nasprotnem taboru). Vsakdo je lahko vedel, da bode obsodba odbornikov „Celjskega Sokola“ vzbudila veliko veselje med nasprotniki in pri „Deutsche Wacht“. — Telegraf raznesel je veselo vest v Gradec — vendar po Slomšekovem pregovoru: „dež za solncem mora biti“ — kajti telegram naznanil je ob jednem, da razsodba še ni pravomočna in posebno tužno vest, da so Slovenci naše klikli pred nosom kupili Reiterjev prostor za 25.000 gld., katerega je nekaj mesecev prej celjski magistrat olupšal s stroški več tisočakov! Res, roža poleg trnja!

Ni toraj čuda, da je prihodnja „D. Wacht“ po svoji navadi žalost prikrla in vsled hudega udarca svojo škodoželjnost izrazila v uvodnem članku in opisu obravnave na nekako kanibalski način.

Dobro, da nima več dovolj zob kajti drugače zgrizla bi bila Slovence in Hrvate, Kranjce in Štajerce, zraven seveda tudi naš „Sokol“ in njegove odbornike. Temu nesrečnemu listu, ki vedno in vedno očita, da se „denuncijacije“ vršé od naše strani — pod denuncijacijo razume seveda vsako pritožbo proti nemškutarskemu mogotstvu — niti to ni prav, da se je auskultant g. dr. T. drznil govoriti z obtoženimi odborniki. V enej sapi očita več kot nesramni dopisnik denuncijacije nam, dra. T. pa sama denuncira. Ubogi čitatelji „D. Wacht“, kateri ne poznajo umazane in črne tvoje vesti! In kako jo bôde v oči slovenski zagovor obtoženih odbornikov! Iz

same jeze nad tem pospela se je „D. Wacht“ do znanja slovenskega jezika in kritikuje slovenske zagovore. Nas veseli, ako se je „D. Wacht“ res priučila našemu jeziku; ne bode ji na kvar. Gledé slovenščine pred sodnijo smo pa tega mnenja, da bi se moral vsak zaveden Slovenec posluževati v slovenskih okrajih svojega jezika, kakor stori to Nemeč in celó nemškutar. Mi smo pa tudi prepričani o dolžnosti c. kr. to je vladnih in ne nemških sodnikov, da se morajo ozirati na našo narodnost in na jezik, katelega mi rabimo. Te pravice bodemo si vsaki čas in povsod iskali ter jo, če tudi proti volji „D. Wacht“ našli.

(Vseh svetnikov in vernih duš dan) bili so grobovi na obeh celjskih pokopališčih jako lepo okrašeni. Posebno lepo bilo je okoliško pokopališče na katerem si opazil iz daljave tisoče lučic, ki so brlele na gomilah. Ljudstva hitelo je obilo obiskavat ranje, dasi vreme ni bilo posebno prijazno.

(Pogorelo je) 5. t. m. gospodarsko poslopje na Lopati pri Celju posestniku Kepa (Martinak). Požarna bramba iz Celja bila je kmalo na mestu in obvarovala razširjanje požara.

(V. Franci), oštir na Bregu v Celji bil je pred okrožnim sodiščem celjskim vtorek zatožbe težke telesne poškodbe oproščen. Ravno tako sta bila sozatožena Železnik in Grabič nekrivim spoznana. S tem je rešena zagonetka, ki je več mesecev razburjala meščanstvo, kako je zginil uradni sluga Končan. Franci bil je 106 dni v preiskovalnem zaporu.

(„Zveza slovenskih posojilnic“) ima letos svoj občni zbor dne 19. novembra v Celji. Na dnevnem redu je med drugimi običajnimi točkami pogovor o slovenski skupni denarni zadrugi.

(Volitev državnega poslanca Forreggerja) se je potrdila. — Je pač težko pravici napraviti pot, če vlada sama neče vedeti pravo razmerje obeh narodnosti. Poslanec Forregger bode pa lahko še nekaj let delal zgago proti Slovencem v državnem zboru.

(Preč. gospod J. Klobovs), vojaški kurat, premeščen je iz Maribora v Sarajevo.

(Telovadno društvo „Celjski Sokol“) vrlo napreduje. V zadnjih tednih pridobil si je „Celjski Sokol“ novo telovadnico v šolskem poslopju občine okolica Celje. Telovadnica je 1675 m dolga, 750 m široka in 5 m visoka, toraj jako prostorna, svetla in praktična. To vpliva tudi na število udeležencev pri telovadbi, katerih je vedno čez 20; oglašajo se še novi člani. — Nekteri društveniki dogovorili so se, da ustanové tamburaški zbor še v teku te zime. Upamo,

da se jim to posreči. — Gotovo je pa, da sme društvo misliti v kratkem na svojo zastavo, pod katero bode zbiralo svoje člane v z novim pogumom korakalo naprej — in čast Celjskim Slovencem. Na zdar! —

(Zrele rudeče jagode) nabral je dne 24. oktobra gospod doktor Filipič na celjskem gradu.

Spodnje-štajerske novice.

(Premembe pri čast. duhovščini). Č. g. Fr. Heber, stolni kaplan v Mariboru, je postal župnik v Studenicah. Za stolnega kaplana pride v Maribor č. g. Ivan Breže iz Jarenine, v Jarenino pa č. g. Ivan Tomanič, do zdaj v začasnem pokoju. Umrl je č. g. A. Breznik v Št. Andražu v Slov. goricah. Premeščeni so č. gg. kapelani: J. Munda na Vransko, J. Sušnik v Dobovo, A. Fišer na Bizeljsko, J. Kostanjevec v Šoštanj, V. Bauman v Čadram, B. Kukovič v Makole, J. Burkelc v Teharje in Fr. Zdolšek k sv. Ani na Krembergu.

(Za šolo v Bučah) so dali presvetli cesar 200 gld. podpore.

(Za šolo v Stranicah) je podaril presvetli cesar 100 gld. — Šmarijsko učiteljsko društvo zboruje 12., oziroma 18. novembra. — G. J. Cvirn je postal učitelj v Stopercih, g. M. Herič v Zavrči, g. Berta Hedl učiteljica v Šmarjeti pri Ptuj; G. Jak. Vrečko je postal podučitelj pri sv. Duhu v Ločah.

(Jamšekovo knjigo) „Napake pri vzgoji“ prodaja „Popotnik“ v Mariboru po 40 kr.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda za Trbovlje in okolico) imela je svoj prvi občni zbor v nedeljo dne 25. oktobra. Ljudstva se je zbralo obilo, kar je dokaz, kako potrebno je bilo tu napraviti podružnico. Glavna družba bode s časoma lahko ponosna na to podružnico, ker kakor čujemo vpisalo se je že 7 ustanovnikov in nad 70 letnikov. Tudi je sploh zanimanje za družbo postalo jako živo med našim ljudstvom, ki se poprej skoraj za nič ni brigalo. Hvaležni smo glavni družbi v Ljubljani, da nam je poslala zastopnika, ki je lepo razložil pomen in navdušil ljudstvo, kakor tudi, da so prišli litijski pevci, ki so tako krasno popevali. Hvaležni pa tudi domačemu župniku veleč. g. Erjavcu, da se niso bali ne truda ne skrbi, da se je vse tako lepo zvršilo.

(Podružnici sv. Cirila in Metoda) se osnujete prihodnjo nedeljo v Laškem trgu in to nedeljo v Št. Jurji ob južni železnici.

(Pregledovanje slovenskih posojilnic). G. P. Simon, tajnik mariborske posojilnice, je nadzoroval zadnje čase več spodnje-štajerskih posojilnic.

(**Učiteljica v Vojniku**) gospica Šarec, je dobila službo v Moravčah na Kranjskem.

(**V Zabukovju**) nad Sevnico bodo imeli sv. misijon.

(**V Šoštanju**) so postavili za narodne namene posebno hišo „Narodni dom“, kjer imajo „čitalnico“ in „posojilnico“. Slava narodnjakom v tem lepem trgu! To je storila posojilnica. Snujte še drugod posojilnice, da se bođe „vahtarica“ še bolje jezila.

(**V Črešnjicah**) pri Slovenski Bistrici so narodnjaki pri letošnjih občinskih volitvah pod vodstvom g. Kresnika sijajno zmagali. Na vseh straneh se giblje štajerski Slovenec. Le pogumno naprej! Črešnjiškimi narodnjakom častitamo.

(**Okoli Radgone**) se še vedno klatijo nevarni tatovi, ki se menda z Ogerskega pritihotapijo. Radi teh tatov se je bil celó štajerski poslanec v državnem zboru oglasil in terjal izdatne vladine pomoči.

(**Iz Rajhenburga**) se nam piše: G. ces. svetnik Jerman, naš priljubljeni deželni poslanec in predsednik naše čitalnice bohehal je nekaj časa, a zdaj se mu zdravje dobro boljša, kar vrlemu domorođcu vsi privoščimo.

(**Maribor**) utegne dobiti vojaško nižjo realno šolo.

(**Ukradli**) so nekemu Koritniku v Stari vasi pri Vidmu skrinjo ter vzeli iz nje obleko in uro, v vrednosti 40 gld. Sluti se, da sta bila tatova iz bližnje fare.

Druge slovenske novice.

(**Naš presvetli cesar**) so res velik dobrotnik. Letos je bil pogorel posestnik Fleischman v Pristavi blizo Kostanjevice. S tem je prišel v veliko revščino, zlasti ker se mu je bila tudi žena tako opekla, da je morala za več mesecev v bolnišnico. Siromak zaprosi zdaj — po g. dr. J. Pučku, notarju v Krškem — pomoči pri Njih Veličanstvu in dobi 200 gld. darila.

(**V Črnomlju**) je izvoljen za župana g. L. Skubic, posestnik in obrtnik.

(**V Novem mestu**), kjer je radi dijaških in krčmarskih homatij in radi bolezní odstopil dosedanji domoljubni župan dr. Poznik, voljen je za župana g. Perko, ki je rodom štajerski Slovenec in tudi dober domođec naš.

(**V državni zbor**) je izvoljen od kranjskih veleposestnikov, katerih je le 100, a vmes več Nemcev in nemškutarjev kakor Slovencev, grof Ervin Auersperg, graščak na Turnu pri Krškem, mož mirne narave, ki pa bode žalibog v državnem zboru le s slovanskimi nasprotniki glasoval.

(**Umrl je**) v Pulju naš rojak preč. gosp. Jurij Račič, župnik in superijor pri c. in kr. mornarici ter inful. opat M. B. na Lakromi. zadet od kapi. R. I. P. —

(**Živinski sejmi**) so večinoma zopet odprti za živino iz neokuženih krajev.

(**Iz kranjske Ribnice**) se nam poroča, da je za ondotno izpraznjeno nadučiteljsko službo prosilo čez — 50 prosilcev.

(**Nemško**) uradujeta občinska urada v Radečah in v Veliki Dolini ob Savi na Kranjskem. Sramota!

(**Za amerikansko trtnico v Krškem**) ponudil je ondotni meščanski šoli g. poštar M. Avsec svoj vinograd na pet let brezplačno.

(**Šolarski delarni v Krškem**) je darovala kranjska hranilnica 120 gld.

(**Kranjska kupčijska zbornica**) je volila v osebi g. trgovca Ferdana novega predsednika; ona bode s kmetijsko družbo vred priredila v bodočem letu razstavo v Ljubljani.

(**V Krškem**) je napravil g. Jan. Vanič tako zeló potrebno javno tehtnico tik savskega mostú, tarife je trgovinska zbornica visoki vladi v potrjenje priporočila.

(**Knjige družbe sv. Mohora**), katerih se vsak Slovenec veseli, začele so se razpošiljati; najprvo jih dobi lavantinska, zadnja ljubljanska škofija.

(**Na Koroškem**) delajo uradniki neprilike, zlasti v beljaškem okraju, kedar zborujejo podružnice sv. Cirila in Metoda. Žalostno, da se mirnim Slovincem podučni zbori ovirajo.

(**Korist posojilnice**). V Št. J. je bila vdova v bližnjo posojilnico vložila hranilno vlogo 1000 gld., katero vsoto je nekaj mesecev tu pustila. Prekanjeni trgovec v tej vasi pa izve to. S priliznjenimi besedami izvabi mehki ženski hranilno knjižico, obetajoč jej veliko više obresti nego jih daje denarni zavod. Kmalu potem pa izgine goljufivi trgovec in pusti svojo prodajalnico in svoje upnike na cedilu. Vdova bode baje od posejenega tisočaka komaj 300 gld. rešila.

(**V Kranji**) se bode ustanovila hranilnica; mesto je vendar dobilo za to dovoljenje.

(**Na Goriškem**) je dobila slovenska vas tik furlanske meje svojo slovensko šolo. Ta pa Italijane in Nemce tako v oči bode, da delajo veliko hrupa po svojih časopisih. Pravični ne znajo biti ti ljudje, vsaj Slovanom ne! O tem pa Italijani molčé, ko je vlada tudi slovenski Podgori laško šolo dovolila.

(**V Tržaški okolici**), kjer so za Slovence ustanovili več nepotrebnih laških šol. prigovarjajo ondotnim Slovincem, da bi vpi-sovali svoje slovenske otroke le v laške razrede, ki so večinoma prazni.

(V Istri) se slovanska duhovščina, osobito slovenski dušni pastirji zelo trudijo za blagor ondotnega slovenskega in hrvatskega prebivalstva, ki tiči v revščini in nevednosti. Posebno uspešno deluje č. g. župnik Velikonja; zelo se trudi med drugimi tudi č. g. Meglič v Brbani, ki zdaj nabira darove za podružno cerkev in šolo v svojem kraju.

(Na Tolminskem) snujejo posojilnico.

(Slovenske pesmi) se imenuje nova skladba vrliga slovenskega skladatelja, učitelja Volariča v Kojsem pri Gorici, poklonil jo je prvemu slovenskemu pesniku Sim. Gorogriču.

(Nemško godbeno hišo) „Tonhalle“ so v Ljubljani otvorili tam, kjer je bilo prej gledališče. No, Ljubljana lepo hodi rakovo pot v narodnem obziru. Dočim je vse tiho o „Narodnem domu“ (zanj nimajo časa ondotni Slovenci, kdo se bo pa pripravil?!), obdajajo krasno „zvezdo“ zgolj nemški hrami: kazina, „Tonhalle“, nemška realka s šulfrajnsko šolo itd.

Druge avstrijske novice.

(V državnem zboru) se je dotični odsek posvetoval o preuredbi volilnega reda za državni zbor, a sklenilo se je, da ostane vse pri starem, kajti dobro vedó ti gospodje, da bi pravičnejši volilni red le Slovanom koristil, ker bi se moralo Slovanom več poslancev priznati, zlasti če bi tudi kinetje naravnost volili. — Na vprašanje vrliga istrskega poslanca Spinčiča je odgovoril ministerski predsednik, da se v Pazinu ne sme nemško uradovati. — Kdaj bodo še slovenski poslanci vprašali vlado, zakaj drugod po Slovenskem glavarstva večinoma le nemško uradujejo? — Čehi, ki so zoper vlado, zamerijo slovenskim poslancem, da ž njimi ne potegnejo. Slovenski poslanci so skoro da preveč ponižni, kar jim veliko odličnih slovenskih volilcev očita,

kajti mi Slovenci ne pridemo tudi pod sedanje vlado ne za korak naprej. — Kakor je čuti in to v jako odličnih krogih, ostalo bode to čudno razmerje v državnem zboru le do novega leta. Potem pa se bode marsikaj premenilo. Bržkone odstopita ministra Steinbach in Baquehem ter prideta mesto njih Plenner in Clumecky. Da bode za Slovane potem marsikaj drugače je ob sebi razumno. Se bode li držal Taaffe še nadalje na ministerskem stolu je veliko vprašanje.

(Zagrebska razstava) je dala okolo 30.000 gl. čistega dobička, ki se bode za narodne namene porabil.

(Vrli Čehi), ki so zaključili svojo krasno, od treh milijonov ljudi obiskovano razstavo, snujejo zdaj veliko društvo, katero bi na to delalo, da bi Čehi le pri Čehih kupovali. O, ko bi Slovenci hoteli le pri Slovencih kupovati, kmalu bi zmanjkalo nemškutarjev.

(Južne železnice promet) utegne že bodoče leto država prevzeti; no, potlej se bode vendar cenejše vozili.

Ogled po širokem svetu.

(Slovanski shod) bode znabiti bodočo spomlad v Pragi, da se vsi avstrijski Slovani posvetujejo, kako bi složno postopali zoper krivice, ki jih delajo drugi narodi Slovanom.

(Rusija) je vzela 500 milijonov na posodo; ta denar je dobila največ na Francoskem, ki zdaj jako Rusiji zaupa.

(V Rimu) je zbor raznih poslancev evropskih držav razen Ruske, ki se posvetujejo, kako bi se splošen mir ohranil. Težko ga bodo ohranili, ker se Rus, Nemeč in Francoz kaj pisano gledajo.

(Na Španjskem) so bile zadnje dni oktobra, ko je bilo pri nas krasno vreme, velikanske povodnji.

D o p i s i.

Z Notranjskega. (Deželno-zborska volitev.) Da se Slovincem še slaba godi, to so nekoliko tudi sami krivi, ker niso hvaležni, kakor se spodobi. Že večkrat se je slišalo, da se je ta in ta bogatin slovenski izneveril svojemu narodu, ker so rojaki grdo ž njim ravnali. Največji slovenski bogatin je g. Jos. Gorup na Reki. O njem pa bi se ne govorilo, ako ne bi bil ob enem goreč domoljub slovenski, ki želi vse dobro Slovincem. Dokaz temu je, da je ustanovil veliko ustanov za visokošolce. Hotel je pa

tudi ustanoviti Slovincem v Ljubljani slovensko višjo dekliško šolo in v ta namen z ustanovami vred podariti kacic 200.000 gl. Ko se je bilo pred tremi leti izvedelo o tej njegovi velikodušnosti, imenovala se ga skoro vse kranjske občine častnim občanom. V proslavo so tega dobrotnika Notranjci v svojih trgih v deželni zbor volili. O njegovem darilu gledé ustanovitve višje dekliške šole je imel pa deželni zbor važno in odločilno besedo in ta žalibog še ni sprejel darú, kakoršnega je hotel g. Gorup vsem Slo-

vencem nakloniti. To je bilo razžalilo bogatega domoljuba po pravici; zato je bil odložil poslanstvo. Zdaj je nova volitev razpisana za notranjske trge, in vršila se bode nova volitev v pondeljek. Prijatelji g. Gorupa so hoteli postaviti zopet njega za kandidata, a on nikakor neče prevzeti več poslanstva. Na njegovo mesto bode izvoljen drug vrl domoljub, g. Josip Lenarčič na Vrhniki.

Iz Šoštanja. Skoraj ste nas malo užalili, gospod urednik. Prebirali smo šoštanjski Slovenci zadnjo številko „Domovine“; našli smo notri veliko lepega berila ali — o naši slavnosti niste povedali ničesar. Podam Vam torej malo zakasnelo poročilo.

V nedeljo 11. oktobra popoldne začelo se je nabirati iz šaleške in savinjske doline, iz Šoštanja in Celja mnogobrojno občinstvo. Videti je bilo v lepem sporazumljenji naše posestnike in posestnice z duhovno in posvetno gospodo. Šoštanjski Slovenci odprli so ta dan nove lepe prostore „Šaleške čitalnice“ ob enem tudi novo narodno gostilno g. Antona Bradača. Zasluga gre za to preč. gospodom I. Govediču, I. Kačiču in J. Vošnjaku. Slava njim!

Slavnost vršila se je v najlepšem redu. Šaleški pevci so lepo peli, vmes igrala je znana naša šmarska godba. Posebno so nas še celjski pevci razveselili z nekterimi krasnimi zbori. Tudi govorilo se je. Celjski in domači govorniki razložili so v lepih besedah občinstvu pomen čitalnice, posojilnice in narodne gostilne za naš slovenski trg, kateremu hočejo dati nasprotniki tuje, nemško lice. Občno odobravanje sledilo je vsakemu govoru. In res opravičeno! Če velja kje, potem velja pri nas geslo: „Svoji k svojim“.

V novi čitalnici zbirajmo se narodnjaki bodisi katerega stanu, tukaj navdušujmo se za nadaljno narodno delo, v naši slovenski posojilnici naj se steka denar imovitih, tam naj zopet najde potrebni pomoč; v naši slovenski gostilni pa si hočemo preganjati skrbi in razveseljevati po trudapolnem delu dušo in srce.

Otresemo se lahko nemškutarskih čudakov; naj se drže svojega Breznika, Haukeja, Mak-a, privoščimo jim to veselje. Mi pa se držimo za naprej našega gesla: „Svoji k svojim!“

Da ste mi zdravi gospod urednik!

Iz Št. Lorenca pod Prožinom. Pri nas imamo lepo ljudsko šolo, katero smo za drage denarje sezidali. Načrt naredil je popolnoma pravilno cesarski žolnir. Še dalje časa, kakor našo šolo imamo našega okrajnega šolskega nadzornika Ambrožiča. Ta mož je iz prav poštene slovenske korenine. Ali on sam za Slovence čisto nič ne mara. Do pred dvema leti imeli smo nemški krajni šolski svet. Dve leti pa imamo Slovence poštene domače može v šolskem svetu. In kakor je bilo poprej pod nemškim šolskim svetom g. Ambrožiču pri naši šoli vse prav, tako mu zdaj nobena reč ne dopade. Nekateri naših ljudi pravijo, da je začel g. okrajni šolski nadzornik, k Gajšek, načelniku poprejšnjega nemškega šolskega sveta v šolo hoditi. Naj le hodi, se bode vsaj „feldvebeljske“ nemščine naučil. — Naročil je okrajnemu šolskemu svetu, naj ukaže, da nakupimo brez števila nepotrebnih knjig za šolsko knjižnico, nadalje, da moramo nakupiti telovadnega orodja za cel cirkus in nazadnje si je izmislil, da bi bilo dobro prestaviti vrata od sprednjega na zadnji konec, tam kjer je vhod v šolska stranišča. Zdaj pa pošilja okrajno glavarstvo en ukaz za drugim in žuga z denarnimi kaznimi. Najbolj čudno pa je, da so v prvih treh ukazih nam zapovedali, da moramo vrata tje prestaviti, kjer so že zdaj. Gospodje toraj prav nič ne vedó, kakšno je naše poslopje. Kakor čujemo se je naš krajni šolski svet odločno pritožil. Ob enem pa bodemo celo zadevo izročili enemu naših poslancev, da bode vendar kdo povedal g. Ambrožiču, kje so vrata.

Od Savinje. O poslednjem imenovanju sodnijskih uradnikov na spodnje Štajerskem pripovedoval mi je drug uradnik, da je uradnik, ki je največjo stopinjo bil napravil, ravno zavoljo tega bil povišan, ker ni hotel do zdaj slovenski uradovati, dasiravno je bila njegova služba v čisto slovenskem okraju. Ne vemo, koliko je na tem resnice, ali vsekako je žalostno, da se pri nas še tako malo na to gleda, kateri uradnik piše in kateri ne piše v ljudskem jeziku. Če je to istina, je tembolj obžalovati, ker se je izročilo dotičnemu uradniku mesto, pri katerem bi moral še bolje rabiti slovenščino, kakor pri prejšnjem uradu. Mi se temu ne čudimo tako zeló; zato tudi ne bomo zeló osupnjeni, ako bode dobil v kratkem boljšo službo uradnik, ki v skoro čisto slovenskem trgu stoji nemškim in nemškutarskim pevcem na čelu.

Za poduk in kratek čas.

Kaj so pisale „Celjske Slovenske novine“ l. 1848 in 1849.

(Dalje in konec.)

Do zdaj smo največ opisovali iz našega dokaj slavnega prednika, kaj je pisal. Predno se ločimo od zelo zanimivih letnikov „Celjskih Slovenskih novic“, podati hočemo našim cenjenim čitateljem še članek nepremenjen iz tega lista, in sicer iz št. 3 l. 1848, pod naslovom: „Lube Celjske Novine“, da se prepričajo tudi, kakošen jezik je celjski slovenski časnik imel pred 40. leti: Članek slovi:

Lube Celjske novine!

Lepo Cele v sercu slovenskiga kroga leži, in se veličastno po rajski Savinski dolini ozira, v mestu pa in okrog mesta veliko gorečih Slovincov živi, ki bi dali za slavo in srečo svojega roda kri in življenje. Pripravna lega in lepo število okrog živečih rodolubov je že zdavnej Celjskimu mestu mogočnost podala, pa tudi dolžnost naložila, v sedajnim povsodnim razvijanju narodniga zavedenja tudi svoje Slovence zbudjati, zbujeje k zaželenimi cilu vladati, in pred zahojami varvati jih; o mladi naši literaturi se zaslužno storiti; duhovske moči svojga kroga v sebi zbrati, ter — v edinosti moč spoznaje — roda omikanje in slovenšino hrabro podpirati. Scer je mila slovenšina že od davnej v Celu tiho zavetje in lubo domovje imela, in zvunaj Lublane in Celovca menim, je bilo tukaj nar več slovenskih knjig natisnenih. Iz Cela smo lahko vse slovenske knige dobivali, ker je priden knigožrčie g. Gajger, z vsimi slovenskimi knjigarnici v zavezi, nam vse naročila rad in urno oskrboval. U novišim času si je zaslužen knigotiskar g. Jeretin, naš neutrujeni prijatelj, urno-tiskavnico z mnogimi ličnimi abecedi v novim pravopisu omislil. Tudi nemške šole (o de še niso slovenske!) so mnogo lepih slovenskih bukvic v prid šolske mladosti na svitlo dale, in se nam posebno prikupile, ko so Drobotince iz Gradca v Cele — njih pravo domačijo preselele. Vse to je bilo lepo ino prav. Pogrešovali smo pa vendar — ino večkrat o tej reči govoriti — če ne obširniga saj manjšiga časopisa, kateri bi — po prav niski ceni tudi manj premožnim lahko naročliv — veliko več ino v krajšim času o zbujuju narodniga duha, in o potrebnim omikanju med ljudstvom opravil, kakor vse še tako lepe knige in izpisi, in bi se tudi mi lahko med sebo pogovorili in zastopili, de bi bili vsi eniga serca — ene misli. Zato smo

vas z veljko radostjo pozdravili, lube novine; ko ste se nam napovedale, de nas bote prišle vsaki teden enkrat obiskat, ter nam povedat, kar nam je potrebno in koristno, in kar se za nas vedavredniga pri nas ino okolj nas godi. Veliko zares ste nam oblubile! Bog daj, de bi tudi srečno svojo oblubo spolnovale! Oblubile ste nam povedati vse kar nam je potrebno in koristno, in kar je za nas vedavredno. Koljko in kako veliko pa je za nas še potrebniga in koristniga, in kaj vse bi mi radi zvedli! Zato poslušajte, kaj mi od vas po vaši lastni oblubi pričakujemo, od vas zvedeti in se učiti želimo.

1. Želimo od vas podučeni biti v vsem, kar nam je potrebno. Nar bolj potreba pa nam je zdaj sprave med razdvojinimi narodi in lubiga miru — zvunajniga, pa še bolj znotrajniga; zakaj če smo edini in mirni od znotrej, bomo tudi močni in nepremagljivi proti zvunaj; med sebo razdvojene pa nas bojo tudi nezmožni sovražniki kakor travo pomandrali in podjarmili. K z notrajnimu miru nam torej zopet pomagati, naj bo vaš prvi lepi in sveti poklic. De smo pa znotrajni mir zgubili, mislim, je od tod prišlo, de se je zaveza med podložniki in predpostavljenimi razrušila, ki je podloga vse državne sreče, in ta zaveza je nasprotno zaupanje. Predpostavljeni niso zmiram kakor očetje z svojimi podložnimi ravnali, ampak pogosto le kakor najemniki čez nje gospodovali; svoje pravice so terdili, kmetov pravice pa krajšali, kjer mogli, in le od njih žulov in pōta bogateli. Kaj je veliko današnih grajšinskih posestnikov drugiga, kakor barantavci, ki na srečo in blagor svojih podložnih pač kaj ne gledajo, ampak le mislijo kako dohotke svojih grajšin pomnožiti. De to semtertje tudi o uradnikih vela, je scer žalostno, pa se tajiti ne sme. Podložni videti, de njih gosposkam ni za srenje srečo, ampak le za njeno volno, so do takšnih kervilačnih pivolv vse zaupanje zgubili, in sačeli gosposke čerteti in kleti. Pa se tudi tajiti ne sme, de so podložni dokajkrat z dobrimi gosposkimi sirovo in nehvaležno ravnali, ter si tako njih serce zaperli, in njih lubezen zapravili. Poprejšna strahovavna sila je scer toti že dolgo rejeni serd dušila; alj zdaj, ko je stari jarm stert, in svoboda razglašena, stan proti stanu z raskačenim sercam vzdignjen stoji, mislič kako svoje v serdu gorečo serce nad svojimi zatiravci ohladiti. Pridgvajte torej mir, lube novine! in ker je večdeli politiško neomikanje našiga ljudstva

krivo, de se je tote dni tako sirovo in nespametno semtertje obnašalo, podložne, posebno kmetji v pohlevnih sestavkah v vsem podučujte, kar jim je zdej od vlade in vladnih opravil vedeti treba. Slovensko izobraženi in v pravdoznanstvu izurjeni rojaki vas bojo radi z enakimi sestavki zalagali. Učite pa tudi gosposke pravičnim biti. Strahu poznati ne smete; in kjerkoli od krivičnih gosposk zvete, glasno njih zlobno in vnebovpijoče djanje grajajte, de ker jih glas vesti več ne strahuje, jih bo sodba občinstva osramotel. Dvombe ni, de ima sodba in mnenje občinstva veliko, dozdej še nespoznano moč. — Ravno tako in še bolj kakor politiškiga omikanja je pa našimu ljudstvu narodniga omikanja treba. Ponemčani in poptujčani smo bili; zato pa lepo pole z krasnimi darmi okinčaniga duha prašno leži, naše ljudstvo pa nevedno in zaničvano brez duhovskiga ponosa in veselja tužno živi. Povejte torej in jasno dokažite ljudstvu, de srečno tako dolgo ne bo, dokler se ptujčanju odpovedalo, in svoje sreče na narodnost zidalo ne bo. Ne pozabite v tim oziru priporočati slovenskih šol in pisarnic; in pridnim šolnikam verjemite, ki bi se bili že tudi zdej radi veliko več z slovenšino v šolah pečali, ako bi se ljudstvo samo temu ostavljalo, in le za nemške nauke prosilo ne bilo, mislivši, de je slovenšina le za drevó in motiko. — Neodolžljivo potrebno je dalej, de ljudstvo podučite, kaj posebno naj bi svojim poslancam k državnimu zboru naročilo; alj kér bo k temu gotovo že časa premalo, mu saj pametne možje na znanje date, na katere bi naj njegovi poslanci pri zboru gledali, in se po njih navku ravnali, de ne bojo morebit prilizljenim sovražnikom naše narodnosti v roke prišli, in namesto sreče nam le nesreče nakovali. Kaj bote rekli, lube novine! če vam povem, kaj je izvoleni poslanec kmetijskega stanu nekim gosposkam odgovoril, ki so ga vprašali, kaj bo na Dunaju govoril? Takole je djal: Jas bom pač rekel: mašnikam in pa gosposki nič, no pa štibro dolj! To ni basen, ampak gola resnica. Se bomo taki neumnosti smejali alj se nje sramovali? Jas mislim, ne smejali, ne sramovali; ampak v serčni britkosti moremo obžalovati nemilo zvezdo, ki je do zdaj nad nami vladala. Glejte Slovenci! tako neomikano in za svojo lastno srečo zaspano je naše ljudstvo, de tako nevednimu človeku celo upanje prihodnih lepših in boljših časov, in svoje nar svetejše potrebe v roke da! Alj de z drugimi besedami ravno toto žalostno resnico izrečem: Glejte Slovenci! tako neveden je tisti človek, kateri ljudstvo za nar bolj vedniga med seboj obraja!! — Zadnič je tudi

potrebno, de od svetih reči vselej sveto govorite, če vam bo kedaj o duhovskih in verskih rečeh pregovoriti potreba. Slovenci, hvala Bogu! še vere v praviga Boga niso zgubili, in ve bi se jim pač slabo vstregle, ako bi jim s. reči omazenim, v satanovo črnilo laži in natolevanja namočenim persam gerdile. Zato nikar ne posnemajte svoje nemške sestre, ki vse sramožljivosti prosta laži po deželi pobéra, jih z vidnim ves ljam med ludi trosi, vse, kar je cerkev lepiga vpelala, z strupnim jezikam gerdi, z blatam niske laži in natolevanja duhovski stan ometuje, ter misli, de na toto vižo luč med ljudstvo širi, in svojim bravcam se vstreže.

2. Želimo od vas podučeni biti v vsem, kar je za nas koristno. Kar nam je potrebno, to nam je tudi koristno. Zato bomo z vami že prav zadovoljni, če nam bote v opomnjenih potrebnih rečeh podporno roko podajale. Ako nas bote zraven še pa tudi drugih koristnih reči učile, se nam bote še toliko bolj ustregle. Koristno, postavim, bi tudi bilo, de laži ki se med ljudstvo trosijo, imenu alj veri škodjejo, alj pa ga proti gosposkam šuntajo, zatirate. Koristno bo tudi, de dobre knjige, časopise, in druge izpise ljudstvu naznanite in priporičite, po katerih si bo potrebniga omikanja pridobilo. Koristno bo še tudi, de vse protivnike naše narodnosti, in sploh protivnike resnice in nesramne lažnjivce ojstro svarite, ter njih zlobe, zvijačo alj pa neumnost z neplašno in ojstro besedo dokažete. Resnica in blagor Slovencev na podlogi narodnosti naj bote zvezde, ki vas vodite. In

3. Želimo od vas tudi vse zvedeti, kar se za nas vedavredniga pri nas in okolj nas godi. Treba pa nam je vedeti, kaj ino kako se pri naši deželni vladi in naših deželnih stanovah v Gradecu, in pri velikim zboru na Dunaju godi, in kako se naši poslanci tamkaj obnašajo, de bomo tote možje spoznali in vedili, alj jim smemo še tudi v prihodnje svoje zaupanje dati, ali ne. Tu li po dokončanim zboru nam morete zvesto vsako premembo in poverno razsnutje naše ustave povedati, de bo naša mlada Slovenija z našo mlado vstavo enostopno napredvala. Želimo potem od vas posebno na tanjko zvedeti, kaj se vse na Slovenskim posebno v naši narodnosti godi. Radi bomo tudi brali, kaj naši bratji na Horvaškim, Českim i. t. d. delajo, zakaj oni so naši pravi, naravni sosedi. Potem nam še le, koljkor bo mogoče, povejte, kar se za nas vedavredniga pri ptujih ljudstvah godi de ne bomo spet v staro bedo zabredili, ter več vedli od Hotentotov in Zamorcev, kakor od Slovencev, in se bolj skerbili, kako se bo ta ali una politiška zaderga na

Francoskim alj Španskim razrešila, kakor kako naša vlada našo srečo uskrbuje. Naprej moremo naši materi Sloveniji slavni dom sozidati; kadar bomo toto delo zgotovili, bomo srečni in veseli v senci njeniga krila sedeli in gledali gibanje drugih narodov, ter ga pretresali: zdaj pa imamo doma opravila zadost.

Če bote té naše želje spolnile ljube novine! bote imele iskrenih prijateljev in podpornikov dovolj. Dovolj bote pa tudi imele bravcov in naročnikov v duhovskim, gradjanskim, in zčasama — kar Bog daj! — tudi gotovo v deželsko gosposkim stanu, kjér je dozdej v našim krogu še nar večja narodna tema. Nebesni blagoslav z vami!

F. K.

Nove knjige.

„Drobtinice“ 25letnik; priredil dr. Fr. Lampe so prišle ravnokar na svitlo. Vsebina raznovrstna in jako spodbudna. Cena 1 gl. Dobiti so pri Dragotin Hribarju v Celji. Dalje je dobiti lepo mašno knjigo „Duša spokorna“ ali „Pregovori in zgledi za dušo hrepenečo do spokornosti“. „Dušna pomoč za zdrave in bolne grešnike in pravične“. Na svetlo dal Janez Zupančič, župnik. Že ime spisatelja dovelj priporoča to knjigo, ki bode gotovo vsakemu kristjanu prav prišla. Cena 1.10, 1.25 in 1.50

Sejmi na Spodnjem Štajerskem meseca septembra.

Okraj **Brežice**: Bizeljsko 30., Sromlje 11., Videm 25.
 Okraj **Celje**: Celje 30., Svetina 21.
 Okraj **Gornjigrad**: Ljubno 19.
 Okraj **Gornja Radgona**: Sv. Jurij 21.
 Okraj **Konjice**: Sv. Duh 25., Oplotnica 11.
 Okraj **Kozje**: Dobje 25., Podčetrtak 21., Pod-sreda 19.
 Okraj **Laško**: Laško 11.
 Okraj **Ljutomer**: Veržeje 30.
 Okraj **Marenberg**: Marenberg 11.
 Okraj **Maribor**: Hoče 11., Sv. Jurij na Pesn. 19., Sv. Marjeta na Pesn. 24., Sv. Martin pri Vurbergu 10., Ruše 19., Svičina 30.
 Okraj **Ormož**: Središče 15.
 Okraj **Ptuj**: Sv. Andraž 30., Sv. Barbara v Hal. 30., Kaniža 25., Ptuj 25.
 Okraj **Rogatec**: Sv. Mohor 11., Rogatec 30.
 Okraj **Slovenska Bistrica**: Poličane 15., Zgornja Polskava 19.
 Okraj **Slovenji Gradec**: Sv. Martin 11., Slov. Gradec 19.
 Okraj **Šoštanj**: Šoštanj 23.
 Okraj **Vransko**: Sv. Jurij pod Tabrom 21., Vransko 15.

Zahvala.

Krajni šolski svet in šolsko vodstvo na Humu pri Ormožu štejeta si v prijetno dolžnost, vsem prečastitim prijateljem šole in otrok za vsa k šolski veselici izročena darila, bodisi v denarjih ali jedilih za postrežbo šolske mladeži, kakor za

mnogobrojni obisk pri šolski veselici dne 14. t. m. izreči najsrčnejšo in najtoplejšo zahvalo.

Imenik dariteljev in poslanih svot za učila in šolsko knjižnico sledi.

Hum pri Ormoži, dne 16. septembra, 1891.

Matevž Podgorelec,
načelnik krajn. šol. sveta.

Anton Porekar,
nadučitelj-voditelj.

Martin Ivanuša,
krajn. šolsk. ogleda.

Zahvala.

Podpisani si šteje v dolžnost banki „Slaviji“ izreči javno zahvalo, ker mi je za moje po ognju poškodovano poslopje v popolno zadovoljnost po svojem zastopniku Fr. Prislanu izplačala, kakor tudi za nagrado gasilcem; tako, da jo vsem gospodarjem gorko priporočam. Toraj poprimimo se gesla „Svoji k svojim“.

Trnava, meseca oktobra 1891.

(33)—1

Miha Fonda.

V društveni tiskarni

DRAGOTIN HRIBAR

izšle so ravnokar naslednje knjige:

„Obrtno spise“ sestavi Anton Fun-
učitelj v Ljubljani. Cena 80 kr., s pošto 85 kr.

„Zbirka domačih zdravil“, kakor
rabi slovenski narod, s poljudnim opisom
človeškega telesa. Drugi natis. Cena 40 kr.,
s pošto 45 kr.

Dalje priporoča

„Novo Pesmarico“,

zbirko najbolj znanih slovenskih, hrvatskih,
srbskih, bolgarskih, čeških, poljskih in ruskih
pesmij. Cena mehko vezani 80 kr., elegantno
vezani gl. 1.20, s pošto 10 kr. več.

Učenca, krepkega zdravja, sprejme takoj
pekarna Blaža Smarčana v
Gospodski ulici št. 3. v Celji. (35)—1.

Mesečna soba

z opravo

lepa, velika, na ulico, odda se takoj. Na željo tudi
hrano in postrežbo. Več se izve Gospodske ulice
št. 25, I. nadstropje, na desno. (36)—1

Naznanilo.

V novo prezidani hiši v Spodnji Hu-
dinji ob glavni cesti, nasproti gostilne „Zum
Wilden Mann“ so tri prav na novo pri-
pravljena

stanovanja,

obstoječe vsako iz velike in male sobe, ku-
hinje in skladiščem za drva, takoj za oddati.

Vse drugo izve se natančneje v ome-
njeni hiši. (32)

Živinorejcem in poljedelcem

se priporočajo slamoreznice, reporeznice, stroji za koruzo ruziti in drugi stroji iz najbolj slovečih tovarnic po nizki ceni pri **gosp. Ludovik Smole-tu, trgovcu v Sevnici na Spodnjem Štajerskem.**

Pri njem se tudi dobi vsakovrstno železninsko in špecerijsko blago, usnje, lepi nagrobni križi itd. po najnižji ceni. —

On tudi kupuje po najbolji ceni vse deželne pridelke. (29) 2

Za učitelje.

Prodaja knjig pod ceno.

„Pädag. Zeitschrift“ vsi tečaji, „Potnik“ I. do VII. letnik, „Slov. Učitelj“ I. do V. letnik, „Učit. Tovariš“ I. do X. letnik, in še mnogo drugih slovenskih in nemških knjig.

V Novi cerkvi, p. Vojnik.

Janez Zdolšek,
(31)—2 upokojeni nadučitelj.

Razne škafe in košare

za sadje in grozdje dobé se pri

(30)—2 **Franc Jančar-ju**
lesni in košarski obrt v Ljubljani.

Udano podpisani naznanja p. t. sl. občinstvu, da je v **Samostanski ulici (Klostergasse), št. 12.**

odprl krojaško obrt.

Ob enem prosi za mnogobrojna naročila ter zatrjuje, da se bo de po moči potrudil, vsakemu po najugodnejši ceni s solidnim blagom in delom postreči.

Posebno se opozori na to, da se bodejo oblačila tudi proti plačanju mesečnih obrokov napravila in oddala in da bode podpisani vsikdar pripravljen taiste nazaj vzeti ako bi ne bila po meri narejena.

Celje, dne 19. oktobra 1891.

Ivan Voh,

krojač v Samostanski ulici,
(34)—1 št. 12.

Odvetnik

dr. Ivan Dečko,

dež. poslanec, ud ravnateljstva Južnoštajerske hranilnice in načelstva Posojilnice, okrajni odbornik v Celju itd.

odprl je pisarno v Celju

v hiši gospe Nolli, rotovške ulice (poleg nemške cerkve). (28) 2

ŠTEFAN BOUCON,

—♦ stolar ♦—

Graške ulice šte. 23, CELJE

se priporoča za napravo vsakovrstnega v njegovo stroko spadajočega dela. Prevzame tudi vsako popravo stolov pletenih s slamo in žico. — Cene nizke, delo solidno in trajno. (12) 1

Zaloga specerijskega blaga

Milan Hočevar

Celje, Graška cesta, 3

Velika zaloga vsakovrstne kave, sladkorja, čokolade, kakao, riža, finega olja, vinskega kisa, raznovrstnega čaja, pravega ruma, slivovke sremske, kranjskega brinovca, kognac, vinskega žganja, najboljša štajerska in avstrijska vina v butilkah, malaga, madeira, sheri in raznega šampanjca, svinjske masti, masla, švicarskega in parmazanskega sira, ogrskih salam, sardel, sardin, makaron, južnega sadja, sliv, lešnikov, najboljše moke, vsakovrstnih popolnoma zanesljivih semen i. t. d., i. t. d., i. t. d.

Raznovrstne mineralne vode.

Zagotavljam zanesljivo in najcenejšo postrežbo vkljub vsaki konkurenci.